

PGNiG

Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA

Programu Uwolnienia Gazu
Konsultacje społeczne

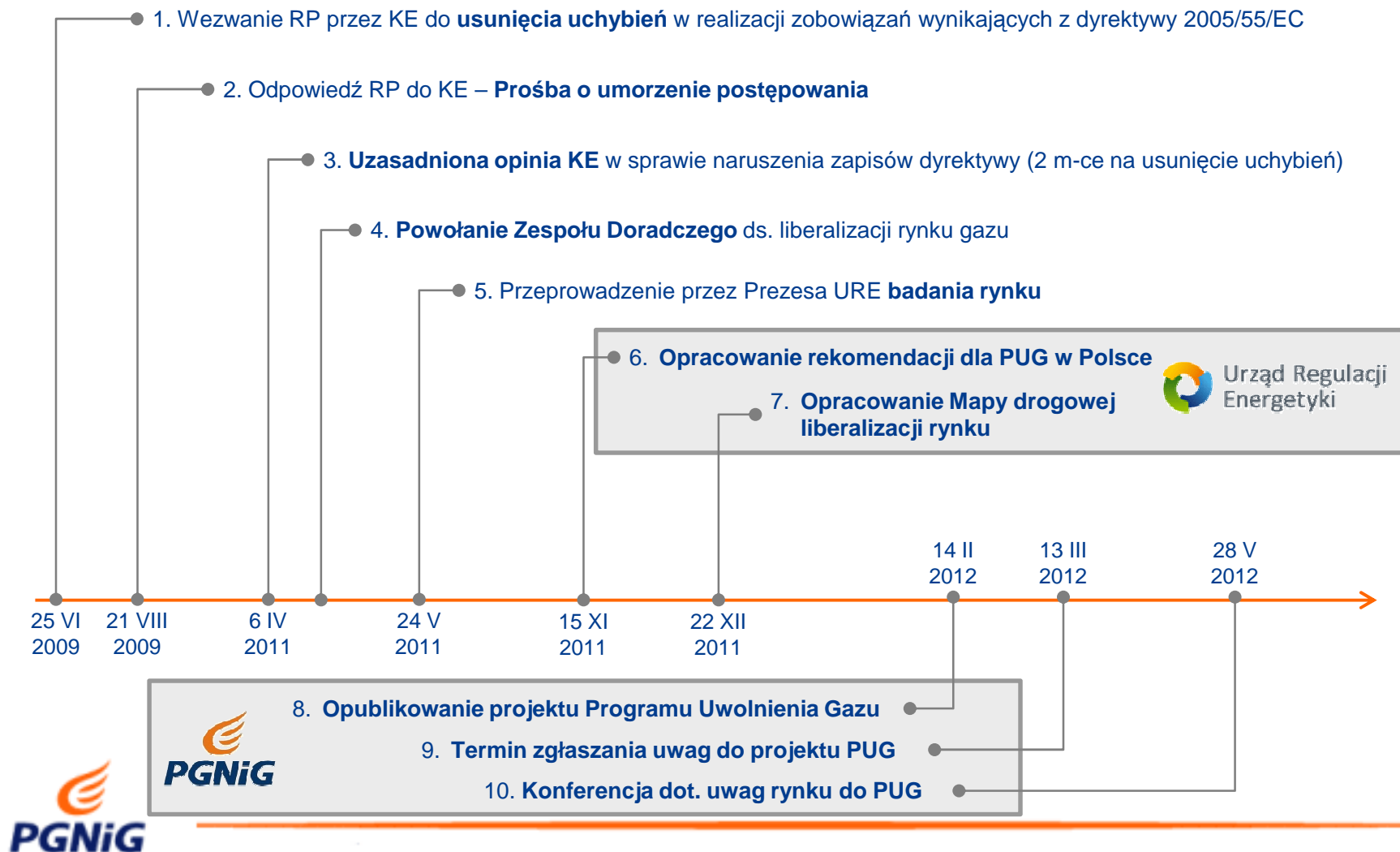
Warszawa, 28 maja 2012

1.	Wprowadzenie
2.	Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG w lutym 2012 r.
3.	Propozycje zmian w PUG w wyniku przeprowadzonych konsultacji
4.	Uwagi przekazane przez Komisję Europejską

1. Wprowadzenie

1.1. Dotychczasowe działania w zakresie uwolnienia rynku gazu ziemnego

Presja Komisji Europejskiej doprowadziła do intensyfikacji działań zmierzających do liberalizacji rynku gazu ziemnego w Polsce, w tym także do przeprowadzenia Programu Uwolnienia Gazu (PUG)

1. Wprowadzenie

1.2. Charakter zarzutów Komisji Europejskiej oraz propozycja działań Prezesa URE

Zgodnie z intencją URE - celem PUG jest doprowadzenie do warunków konkurencji na rynku gazu, co pozwoli na oddalenie zarzutów KE dotyczących nieuzasadnionego utrzymywania regulacji cen na rynku gazu w Polsce.

Uzasadniona opinia Komisji Europejskiej:

- 26 czerwca 2009 roku Komisja wezwała Polskę do usunięcia uchybień we wdrożeniu **Dyrektywy 2009/73/WE**.
- **Ceny**, zarówno dla odbiorców hurtowych, jak i detalicznych, powinny być ustalane **wyłącznie w wyniku gry rynkowej popytu i podaży**.
- Stosowanie cen regulowanych samo w sobie nie jest złamaniem postanowień Dyrektywy o ile **zostały przyjęte w ogólnym interesie gospodarczym** oraz są stosowane zgodnie z zasadami:
 - proporcjonalności,
 - przejrzystości,
 - równości dostępu unijnym przedsiębiorcom.
- System cen regulowanych stosowany na polskim rynku gazu (w oparciu o ustawę Prawo Energetyczne) **nie spełnia wymogów Dyrektywy, przez co narusza prawo Unii Europejskiej**.

Propozycja działań Prezesa URE:

- W obecnym stanie prawnym **brak jest możliwości zwolnienia z obowiązku zatwierdzania taryf** na sprzedaż gazu ziemnego, w przypadku gdy na rynku brak jest cech konkurencji.
- Prezes URE chce doprowadzić do **usunięcia uchybień** wykazanych przez KE, poprzez stworzenie **konkurencyjnych warunków** w segmencie gazu ziemnego w Polsce.
- Pozwoli to na **odstąpienie od obowiązku zatwierdzania taryf** gazowych.
- W tym celu Prezes URE opracował **Mapę drogową** działań, które doprowadzić mają do powstania warunków konkurencji na rynku, tzw. **program liberalizacji rynku gazu**.
- Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE głównym narzędziem pozwalającym na **osiągnięcie tego celu jest przeprowadzenie Programu Uwalniania Gazu**.

-
1. Wprowadzenie
 2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG w lutym 2012 r.
 3. Propozycje zmian w PUG w wyniku przeprowadzonych konsultacji
 4. Uwagi przekazane przez Komisję Europejską

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

2.1. Źródła dla opracowanego PUG

Koncepcja Programu Uwolnienia Gazu („PUG”) została opracowana w oparciu o:

- **Rekomendacje dla programu uwalniania gazu ziemnego w Polsce**, z dnia 15 listopada 2011 roku – dokument przygotowany przez Prezesa URE
- **Mapa drogowa uwolnienia cen gazu ziemnego** – dokument opublikowany przez Prezesa URE w dniu 22 grudnia 2011 roku
- **Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego przez Prezesa URE** – dokument z dnia 30 września 2011 roku przygotowany przez Prezesa URE (DPK-PUG-111/10/2011).
- **Doświadczenia krajów członkowskich Unii Europejskiej z wdrażania programów uwolnienia gazu, w szczególności:**
 - Programu uwolnienia gazu w Wielkiej Brytanii (1992 – 1996),
 - Programu uwolnienia gazu w Niemczech (2003 – 2008),
 - Programu uwolnienia gazu w Hiszpanii (2001 – 2004),
 - Programu uwolnienia gazu we Francji (2004 – 2007),
 - Programu uwolnienia gazu na Węgrzech (od 2005 roku),
 - Programu uwolnienia gazu w Czechach (od 2007 roku).
- **Wytyczne organizacji branżowych odnośnie zasad realizacji programów uwalniania gazu** („Wytyczne EFET”) – dokument przygotowany przez European Federation of Energy Traders - *Implementation of Gas Release Programmes for European Gas Market Development* – czerwiec 2003.

**Wytyczne
Prezesa URE**

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

2.2. Analiza zgodności z wytycznymi Prezesa URE

Przygotowana przez PGNiG koncepcja PUG jest w bardzo dużym stopniu **spójna z wytycznymi Prezesa URE**

Zakres	Rekomendacja URE	Stanowisko PGNiG
Miejsce i termin przeprowadzenia PUG	• Miejsce przeprowadzenia PUG - giełda towarowa	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
	• Wszystkie aukcje PUG przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2012 r.	 Termin uzależniony od zmian systemu prawnego, regulacyjnego i organizacyjnego
Wolumen gazu oferowany w ramach PUG	• Udostępnianie gazu w Punkcie Wirtualnym, w systemie OGP Gaz-System	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
	• Udostępnianie co najmniej 70% rocznego zapotrzebowania na gaz w kraju	 Udostępnienie do 70% rocznego zapotrzebowania na GZ-50 (w zależności od popytu)
	• Ograniczenie możliwości udziału spółek GK PGNiG	 Brak dostępu do aukcji dla PGNiG S.A. (ale możliwość udziału spółek zależnych – w tym OSD, OSM, wytwórców energii)
	• Maksymalny wolumen dostępny do zakupu dla pojedynczego podmiotu - 25% gazu oferowanego	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
Cena gazu	• Cena gazu będzie odzwierciedlać średnie koszty pozyskania gazu (import krajowy i wydobyte)	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
Oferowany produkt	• Produkt roczny na lata 2013-2015	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
	• Udostępnianie gazu w 5 aukcjach, organizowanych co 1 - 2 tygodnie	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
	• W każdej aukcji udostępniane co najmniej 1/5 łącznego wolumenu	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE
	• Minimalna dostępna do zakupu ilość gazu dla uczestnika nie większa 43 800 MWh	 Zgodnie z wytycznymi Prezesa URE

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

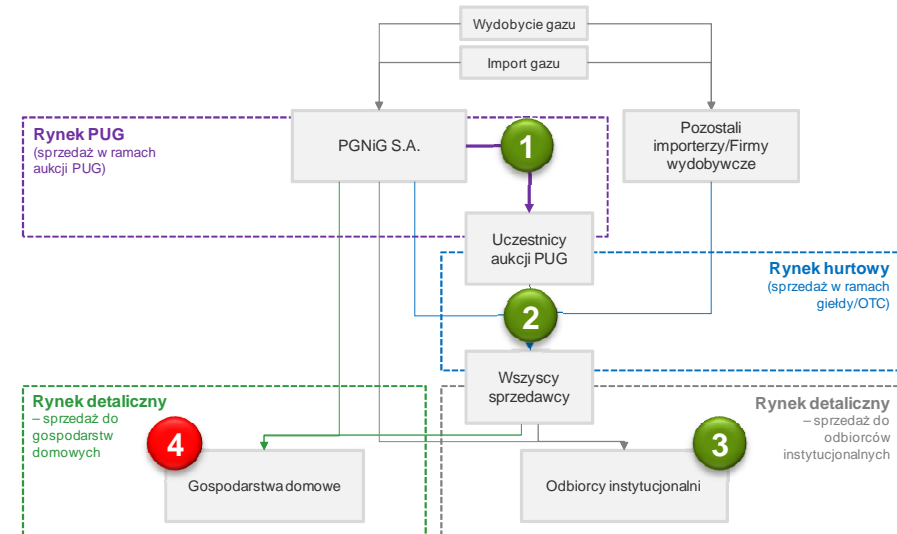
2.3. Regulacja rynku gazu po przeprowadzeniu PUG

Koncepcja PUG zakłada **utrzymanie obowiązku zatwierdzania taryf jedynie na sprzedaż do gospodarstw domowych. Pozostała sprzedaż, zarówno hurtowa jak i detaliczna, zostanie zwolniona z obowiązku taryfowego.**

Kluczowe elementy regulacji rynku gazu w trakcie PUG:

- 1 Aukcje PUG regulacja ceny w ramach Porozumienia Regulacyjnego między PGNiG i Prezesem URE**
 - Dobrowolne zobowiązanie się PGNiG do stosowania zasad określonych w Porozumieniu Regulacyjnym (PR)
 - Porozumienie precyzować będzie m.in. zasady indeksacji i kalkulacji cen stosowanych w ramach PUG.
- 2 Rynek hurtowy - BRAK TARYF**
 - obrót gazem ziemnym na rynku hurtowym w ramach giełdy oraz formie kontraktów bilateralnych odbywać się będzie na zasadach wolnorynkowych.
- 3 Rynek detaliczny (odbiorcy instytucjonalni) - BRAK TARYF**
 - Sprzedaż detaliczna gazu ziemnego do odbiorców końcowych na podstawie cen nieregulowanych taryfowo.
- 4 Rynek detaliczny (gospodarstwa domowe) – UTRZYMANIE TARYF**
 - Z uwagi na konieczność ochrony gospodarstw domowych przed nadmiernym wzrostem cen utrzymany zostanie obowiązek taryfowania sprzedaży gazu ziemnego do gospodarstw domowych.

Struktura rynku gazu po przeprowadzeniu PUG

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

2.4. Źródło i wolumen uwalnianego gazu

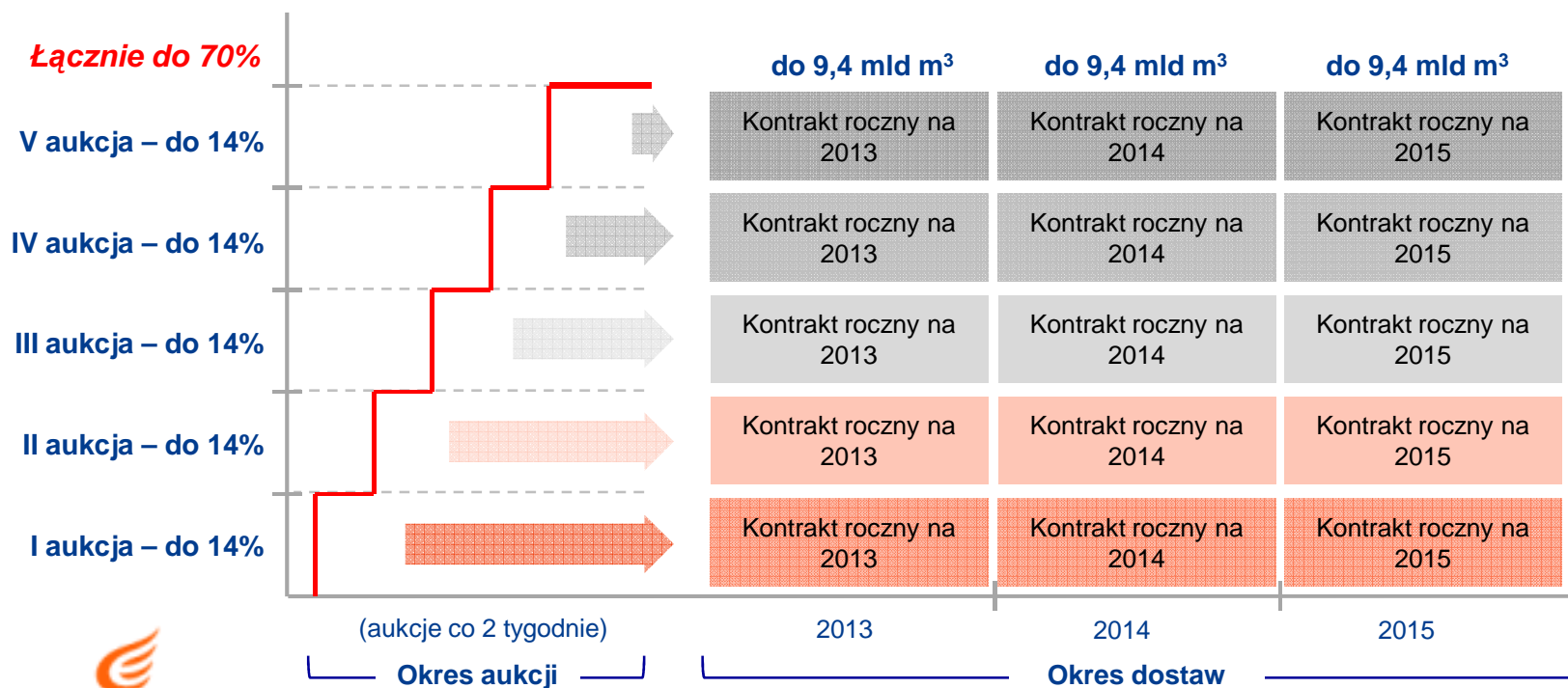
Źródło gazu uwalnianego w ramach PUG:

- Gaz ziemny udostępniany w ramach PUG obejmował będzie portfolio złożone z **całego portfela pozyskania gazu ziemnego GZ-50**.
- Gaz udostępniany w ramach **Punktu Wirtualnego, utworzonego w systemie przesyłowym OGP Gaz-System**.

Wolumen uwalnianego gazu:

- Wolumen gazu - **do 70% rocznego zużycia gazu ziemnego GZ-50 w Polsce** (tj. do około **9,4 mld m³/rok**, określonego na bazie roku 2011).
- Gaz udostępniony w **5 aukcjach** organizowanych co około 2 tygodnie.
- **W każdej aukcji** udostępnione nie mniej niż 1/5 wolumenu gazu PUG (około **1,9 mld m³ gazu**, tj. około 14% rocznego zużycia w kraju).
- W ramach aukcji oferowane **kontrakty roczne na lata 2013, 2014 oraz 2015**.

Struktura kontraktów oferowanych w ramach aukcji PUG

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

2.5. Produkty udostępniane w ramach PUG

Produkty udostępniane w ramach PUG:

- Gaz udostępniany w **systemie aukcyjnym** organizowanym **przy wsparciu giełdy towarowej**.
- PGNiG udostępni paliwo gazowe w formie **kontraktów rocznych**.
- Kontrakty roczne z fizyczną dostawą w **latach 2013, 2014 oraz 2015** zostaną udostępnione do sprzedaży w czasie **5 aukcji PUG, organizowanych w odstępach dwutygodniowych**.
- Kontrakty udostępnione przez PGNiG będą mogły podlegać **modyfikacji na rynku giełdowym w ramach standardowych procedur giełdowych**, np. kaskadowane na produkty kwartalne, miesięczne oraz tygodniowe.
- Kontrakty PUG zakładać będą **obowiązek fizycznej dostawy, ale także fizycznego odbioru gazu** na poziomie 100% zakontraktowanych wolumenów.
- Uczestnicy aukcji będą posiadali możliwość **odsprzedaży gazu w ramach rynku giełdowego**.

Charakterystyka produktów oferowanych w ramach PUG:

Transze –10 000 MWh (~ 1 mln m³)

Okres dostawy – odpowiednio rok 2013, 2014 i 2015

Termin rozpoczęcia dostaw – 1 stycznia każdego roku

Profil dostawy – stały

Cena dostawy * – w pierwszym kwartale 2013 roku cena transakcyjna z aukcji PUG; w kolejnych kwartałach indeksowana zgodnie z metodą zdefiniowaną w Porozumieniu Regulacyjnym

* - szczegółowe informacje odnośnie cen umieszczono w dalszej części prezentacji.

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

2.6. Cena gazu udostępnianego w ramach PUG

Cena gazu na aukcjach PUG:

Koncepcja PUG zakłada podpisanie z Prezesem URE **Porozumienia Regulacyjnego** określającego metodę ustalania ceny gazu oferowanego w ramach PUG.

Wyjściowa cena gazu ustalana będzie w oparciu o cenę hurtową, uwzględniającą **średnie koszty pozyskania paliwa gazowego przez PGNiG ze wszystkich źródeł, uwzględniające:**

- koszty pozyskania **gazu z importu** (dla całego portfolio importowego PGNiG),
- koszty pozyskania **gazu krajowego** (wraz z należnym zwrotem z zaangażowanego kapitału),
- koszty utrzymywania **zapasów obowiązkowych** zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- **opłaty pobierane przez OGP Gaz – System** za wprowadzenie gazu do systemu przesyłowego, czyli do tzw. wirtualnego punktu oraz
- **marżę hurtową PGNiG.**

W celu zwiększenia atrakcyjności programu PGNiG proponuje wprowadzenie **dyskonta motywującego** potencjalnych uczestników aukcji do zakupu gazu w ramach PUG (poziom dyskonta powinien być równy marży hurtowej PGNiG).

Cena gazu podlegać będzie dalszej **modyfikacji w ramach mechanizmu aukcyjnego**, w oparciu o poziom popytu.

Indeksowanie cen gazu sprzedanego w ramach aukcji PUG na kolejne kwartały:

Cena, po której rozliczane będą faktyczne dostawy gazu zakupionego w ramach aukcji (**cena transakcyjna**), podlegać będzie kwartalnej indeksacji według następujących zasad:

- **W pierwszym kwartale dostaw cena paliwa gazowego będzie ustalona na poziomie wynikającym z aukcji PUG,**
- **W kolejnych kwartałach (do końca 2015) cena paliwa będzie indeksowana (w górę lub w dół)** według precyzyjnie zdefiniowanego modelu indeksacji zapisanego w Porozumieniu Regulacyjnym,
- Model indeksacji ceny paliwa gazowego dostarczanego do klientów w ramach PUG określać będzie:
 - zasady kwartalnej indeksacji ceny gazu (cena gazu w poprzednim kwartale * wskaźnik indeksacji),
 - zasady kalkulacji wskaźnika indeksacji (oparte np. na zmianach kursów walutowych, cen produktów ropopochodnych, cen gazu na rynkach giełdowych).

Zasady indeksacji ceny gazu oferowanego w ramach PUG zostaną **precyzyjnie zdefiniowane w Porozumieniu Regulacyjnym** i będą udostępnione wszystkim uczestnikom rynku.

W celu zachowania pełnej transparentności stosowanego rozwiązania, prowadzone obliczenia indeksacji będą poddawane **szczegółowej weryfikacji przez Prezesa UOKiK.**

2. Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG

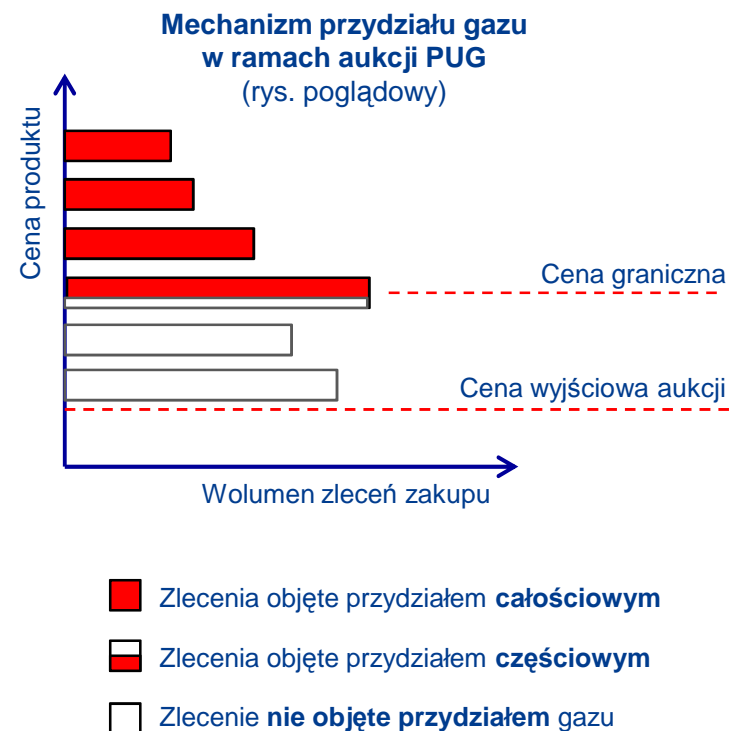
2.7. Zasady organizacji aukcji w ramach PUG

Forma udostępniania gazu w ramach PUG:

- Sprzedaż gazu w ramach PUG nastąpi w formie aukcji, organizowanych **przy wsparciu giełdy towarowej**.
- Aukcje PUG zostaną przeprowadzone na zasadach gwarantujących **publiczny i równy dostęp** wszystkim zainteresowanym podmiotom.
- W aukcjach PUG **PGNiG S.A. nie będzie występować jako podmiot kupujący** (w aukcjach będą mogły natomiast uczestniczyć spółki zależne PGNiG, w tym spółki OSD, OSM, wytwórcy energii oraz spółki handlowe).
- Gaz udostępniany przez PGNiG w ramach PUG udostępniany będzie **w Punkcie Wirtualnym**, zlokalizowanym w systemie przesyłowym OGP Gaz-System.

Mechanizm przydziału gazu w ramach aukcji:

- Zgłaszając zlecenia na zakup gazu w ramach PUG **uczestnicy aukcji** będą deklarować **liczbę jednostek** produktu oraz **proponowaną cenę zakupu**.
- Przyjmowane będą jedynie zlecenia po cenie **wyższej niż cena wyjściowa aukcji**.
- Cena, po której nastąpi **rozliczenie transakcji**, ustalana będzie indywidualnie dla każdego zlecenia, zgodnie z następującą zasadą:
 - Cena transakcyjna dla wolumenów objętych przydziałem równa jest cenie zaoferowanej w zleceniu,
 - Przydział gazu następuje w kolejności od najwyższych do najniższych zleceń zakupu,
 - Przydział gazu po cenie granicznej (wyczerpującej wolumen udostępniony na aukcji) nastąpi pro-rata złożonych zleceń,
 - Zlecenia zakupu po cenie niższej niż cena graniczna nie zostaną zrealizowane.

-
1. **Wprowadzenie**
 2. **Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG w lutym 2012 r.**
 3. **Propozycje zmian w PUG w wyniku przeprowadzonych konsultacji**
 4. **Uwagi przekazane przez Komisję Europejską**

3. Propozycje zmian w PUG

3.1. Lista podmiotów zgłaszających uwagi

Uwagi do projektu PUG zgłosiło **36 podmiotów**, reprezentujących wszystkich interesariuszy procesu liberalizacji rynku gazowego w Polsce z czego **24 podmioty** wyraziły zgodę na publikację swoich uwag.

Grupa podmiotów	Podmioty zgłaszające uwagi, które wyraziły zgodę na ich publikację
Spółki GK PGNiG	<i>Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.; Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.; Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.; EuRoPol GAZ SA</i>
Urzędy oraz podmioty zaangażowane w realizację PUG	<i>Towarowa Giełda Energii SA oraz Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych SA (TGE oraz IRGiT)</i>
Polskie spółki rynku gazowego	<i>CP ENERGIA SA; G.EN. GAZ ENERGIA SA; KRI Marketing & Trading SA (DUON); VNG Polska Sp. z o.o.; Handen Sp. z o.o.</i>
Polskie spółki rynku elektroenergetycznego	<i>EWE Energia Sp. z.o.o.; PGE Polska Grupa Energetyczna SA ; POLENEGIA Kogeneracja Sp. z.o.o.; RWE Polska SA</i>
Podmioty reprezentujące polski przemysł	<i>Grupa Lotos; Zakłady Azotowe "Puławy" SA (ZAP)</i>
Zagraniczne spółki zajmujące się handlem gazem	<i>BP Gas Marketing Ltd,.; Shell Energy Europe Ltd</i>
Organizacje i stowarzyszenia	<i>European Federation of Energy Traders (EFET); PKPP Lewiatan; Towarzystwo Obrotu Energią (TOE); Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG); Polska Izba Przemysłu Chemicznego (PIPC)</i>
Związki zawodowe	<i>Centrale Związkowe GK PGNiG SA; Rada Pracowników PGNiG ; Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w GK PGNiG</i>

3. Propozycje zmian w PUG

3.2. Główne uwagi do PUG (1/2)

Zgłoszone uwagi dotyczyły praktycznie wszystkich obszarów procesu liberalizacji rynku. Część uwag nie dotyczy bezpośrednio PUG i pozostaje poza obszarem odpowiedzialności PGNiG.

Obszar PUG	Kwestie poruszane w ramach obszaru
Forma realizacji PUG	<ul style="list-style-type: none">• Zmiana wolumenu gazu udostępnianego w ramach PUG• Dyskusja nad zasadnością dopuszczenia spółek PGNiG do aukcji PUG• Doprecyzowanie źródła gazu udostępnianego w ramach PUG (zaazotowany/ wysokometanowy)• Aktualizacja terminu realizacji PUG (przesunięcie w czasie realizacji)• Wątpliwości dotyczące Porozumienia Regulacyjnego (wątpliwości natury prawnej, doprecyzowanie brzmienia)• Wątpliwości dotyczące możliwości zerwania Porozumienia Regulacyjnego przez PGNiG
Produkty oferowane w ramach PUG	<ul style="list-style-type: none">• Doprecyzowanie w jakich jednostkach realizowane będą kontrakty w ramach aukcji (m³; MWh)• Zwiększenie elastyczności oferowanych w aukcjach produktów (produkty profilowane)• Transze (zmiana wielkości transzy minimalnej)• Zmiana zobowiązań take-or-pay
Sposób kalkulacji ceny	<ul style="list-style-type: none">• Podstawa wyliczenia ceny wyjściowej, uwzględnienie marży PGNiG w cenie wyjściowej• Uwzględnienie kosztów zapasów obowiązkowych w podstawie kosztów do wyliczenia ceny wyjściowej PUG• Kontrola poprawności wyliczenia ceny minimalnej przez niezależnego audytora• Mechanizm ustalania ceny transakcyjnej aukcji• Indeksacja ceny zawarcia kontraktu• Wpływ zmiany portfela gazu na cenę realizacji kontraktu• Wpływ ewentualnej wygranej w arbitrażu na cenę realizacji kontraktów aukcji PUG

3. Propozycje zmian w PUG

3.2. Główne uwagi do PUG (2/2)

Obszar PUG	Kwestie poruszane w ramach obszaru
System organizacji aukcji	<ul style="list-style-type: none">• Wskazanie miejsca organizacji aukcji, dopuszczenie możliwości zawierania kontraktów bilateralnych (OTC)• Termin organizacji aukcji w ramach Programu• Metoda alokacji niesprzedanego wolumenu• Sposób rozliczania aukcji (przez giełdę, bilateralnie)• Doprecyzowanie formy wyliczenia zabezpieczeń dla uczestnictwa w aukcjach• Odpowiedzialność PGNiG w aukcjach jako Market Maker'a
Warunki uczestnictwa w aukcjach PUG	<ul style="list-style-type: none">• Obowiązek dalszej odsprzedaży gazu ziemnego• Ograniczenie wolumenu dostępnego dla jednego podmiotu (lub grupy podmiotów)
Pozostałe kwestie	<ul style="list-style-type: none">• Zakaz eksportu paliwa gazowego nabytego w ramach PUG• Kontynuacja konsultacji z podmiotami rynkowymi nad dokumentem PUG• Sugestia publikacja dokumentów PUG również w języku angielskim

3. Propozycje zmian w PUG

3.3. Główne uwagi niedotyczące bezpośrednio PUG

Część uwag nie dotyczy bezpośrednio PUG i PGNiG. Niektóre uwagi zostały już zaadresowane w ramach konsultacji IRiESP organizowanych przez OGP Gaz-System.

Kwestia	Potencjalni adresaci uwagi
1. Doprecyzowanie scenariusza rozwoju/ planowanego kształtu rynku gazu ziemnego w Polsce po 2015 roku (po zakończeniu PUG)	 Urząd Regulacji Energetyki
2. Zwolnienie uczestników PUG z obowiązku zatwierdzania taryf	 Urząd Regulacji Energetyki
3. Doprecyzowanie zasad alokacji mocy przesyłowej wraz z zakupionym paliwem gazowym (zasada plecaka)	 GAZ system
4. Zmniejszenie kosztów transakcyjnych uczestnictwa w aukcji	 TOWAROWA GIEŁDA ENERGII S.A. irgit
5. Doprecyzowanie sposobu rozliczania aukcji (bilateralnie lub przez giełdę)	 TOWAROWA GIEŁDA ENERGII S.A. irgit PGNiG
6. Dopuszczenie podmiotów bez koncesji na obrót paliwami gazowymi do aukcji PUG i rynku hurtowego	 MINISTERSTWO GOSPODARKI Urząd Regulacji Energetyki Komisja Nadzoru Finansowego
7. Dopuszczenie uczestników aukcji PUG do bezpośredniego udziału w aukcjach organizowanych na giełdzie (aktualizacja ustawy o giełdach towarowych)	 MINISTERSTWO GOSPODARKI Komisja Nadzoru Finansowego

3. Propozycje zmian w PUG

3.4. Lista proponowanych zmian do PUG

Na podstawie zebranych uwag zidentyfikowano 10 potencjalnych obszarów zmiany koncepcji PUG

Proponowana lista zmian do koncepcji PUG:

- I. Zmiana wielkości wolumenu gazu uwalnianego w ramach PUG
- II. Termin organizacji aukcji w ramach PUG
- III. Elastyczność produktów (długość trwania kontraktów, profil dostawy, zasada take-or-pay)
- IV. Zmiana wielkości minimalnej transzy gazu
- V. Rezygnacja z indeksacji cen
- VI. Zmiana mechanizmu alokacji wolumenów w ramach aukcji
- VII. Określenie metody alokacji niesprzedanego wolumenu
- VIII. Ograniczenie wolumenu gazu dostępnego w ramach aukcji PUG dla jednego podmiotu/grupy podmiotów
- IX. Zmiana koncepcji Porozumienia Regulacyjnego
- X. Zakaz eksportu paliwa gazowego nabytego w ramach PUG

W dalszej części dokumentu zaprezentowano zestawienie zgłaszanych uwag wraz ze stanowiskiem PGNiG dotyczącym ich uwzględnienia w dalszych pracach nad PUG. Ze względu na brak upoważnienia PGNiG do ujawniania stanowisk podmiotów, przy poszczególnych uwagach brak będzie informacji na temat podmiotów popierających dane rozwiązanie.

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

I. Zmiana wielkości wolumenu gazu uwalnianego w ramach Programu Uwalniania Gazu:

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Zwiększenie wolumenu	<ul style="list-style-type: none">• Uwolnienie jedynie „do 70% rocznego zapotrzebowania na gaz w Polsce” jest sprzeczne z rekomendacjami URE.• Programem należy objąć całą sprzedaż/ dostawę gazu do odbiorców innych niż gospodarstwa domowe.	
2	Zmniejszenie wolumenu	<ul style="list-style-type: none">• Uwolnienie 70% zapotrzebowania krajowego jest obarczone istotnym ryzykiem dla funkcjonowania i stabilności rynku gazu.• Proponowany wolumen gazu nie był spotykany w UE, jak również nie był nawet sugerowany w jakimkolwiek europejskim dokumencie.• Najwyższy znany poziom rocznego uwolnienia gazu w UE - na Węgrzech - nie przekroczył 14% rocznego zapotrzebowania.• Zagrożenie w obecnej sytuacji może stanowić brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań PGNiG, a przez to zagrożenie nałożenia wysokich kar umownych na Spółkę.	
3	Stopniowe uwalnianie wolumenów	<ul style="list-style-type: none">• Proces uwalniania rynku powinien odbywać się stopniowo. Ze względu na bezpieczeństwo systemu, w pierwszym roku wolumen powinien być mniejszy.• Przy obecnych regulacjach wszystkie kontrakty zostaną zakończone w tym samym czasie w 2016 roku, co może spowodować nagłe przerwanie płynności na rynku.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

II. Termin organizacji aukcji w ramach PUG

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Jak najszybsze zorganizowanie aukcji w ramach Programu	<ul style="list-style-type: none">• Stanowisko poparte koniecznością zadeklarowania nominacji na kolejny rok do 16 sierpnia.	
2	Opóźnienie organizacji aukcji	<ul style="list-style-type: none">• Na żadnym rynku w UE nie uwalniano tak dużego wolumenu w tak krótkim czasie.• Ze względu na konieczność dokładnego przygotowania programu (IT, organizacja, czas na uzyskanie licencji przez nowe podmioty na obrót gazem) zaproponowane terminy są mało realne – istnieje istotne ryzyko systemowe związane z nagłym przyrostem liczby shipperów.• Skumulowaniem terminów aukcji w tak krótkim czasie oznacza, iż podmioty chcące w nich uczestniczyć będą musiały zebrać wysokie zabezpieczenia w krótkim okresie czasu. Rozwiązanie takie może stanowić barierę dla mniejszych uczestników aukcji PUG.	
3	Organizacja aukcji w każdym roku trwania Programu na kontrakty realizowane w roku następnym	<ul style="list-style-type: none">• Sugestia rozłożenia aukcji na 3 lata trwania Programu.• Aukcje na dostawy roczne pozwolą na dostosowanie nabywanych wolumenów do swojego portfela klientów.	
4	Precyzyjne określenie terminów aukcji/ publikacja z wyprzedzeniem	<ul style="list-style-type: none">• Terminy aukcji powinny być podawane do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem, gdyż spółki obrotu muszą mieć możliwość określenia ceny produktów, a co za tym idzie, „ofertowania klientów wcześniej, niż pod koniec roku”.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

III. Elastyczność produktów (długość trwania kontraktów, profil dostawy, zasada take-or-pay)

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Wprowadzenie kontraktów profilowanych	<ul style="list-style-type: none">• PUG powinien uwzględniać charakterystykę odbioru gazu, tj. odzwierciedlać zmienność popytu na gaz w ciągu roku.• Zwiększenie elastyczności mogłoby nastąpić poprzez wprowadzenie kontraktów profilowanych oraz zastosowanie nominacji dziennych dla zakontraktowanego gazu przy rocznym rozliczaniu zasady take-or-pay.	
2	Zastosowanie dyskonta dla kontraktów typu fixed w stosunku do kontraktów profilowanych	<ul style="list-style-type: none">• Dla kontraktów typu „fixed”, zastosować należy dyskonto.• Gaz w ramach kontraktów „fixed” powinien być tańszy niż w ramach kontraktów elastycznych.	
3	Wprowadzenie kontraktów na okresy krótsze niż rok (lub produkty sezonowe)	<ul style="list-style-type: none">• Inna forma zwiększenia elastyczności – możliwość dokupienia gazu w perspektywie krótkookresowej.	
4	Udostępnienie produktów na okres dłuższy niż rok.	<ul style="list-style-type: none">• Dłuższe kontrakty są korzystniejsze dla nowych dostawców, gdyż ułatwiają im zawieranie kontraktów z nowymi odbiorcami.• Wszystkie kontrakty powinny być zawierane na okres przynajmniej 3 letni.• W obecnie proponowanym kształcie PUG, wszystkie kontrakty zostaną zakończone w tym samym czasie w 2016 roku, co prawdopodobnie doprowadzi do sytuacji, w której rynek spot nie będzie na tyle płynny, aby pokryć popyt na gaz.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

III. Elastyczność produktów (długość trwania kontraktów, profil dostawy, zasada take-or-pay)

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
5	Zmniejszenie zobowiązania TOP	<ul style="list-style-type: none">Kontrakty oferowane w aukcjach PUG powinny również oferować elastyczność (proponowane obniżenie TOP do 85% zakontraktowanego wolumenu).Utrzymanie 100% TOP oznaczałoby przeniesienie przez PGNiG całości ryzyka związanego zakontraktowanym wolumenem na uczestników PUG, co może wpłynąć na mniejsze zainteresowanie Programem. <p>UWAGA PGNiG: udostępnienie produktów o zmiennym (elastycznym) profilu odbioru będzie możliwe w przypadku realizacji PUG w oparciu o rynek OTC.</p>	
6	Realizacja produktów w podziale na kwartały	<ul style="list-style-type: none">Sugestia udostępniania gazu w ramach aukcji PUG w kontraktach rocznych w podziale na kwartałyDla kwartałów możliwe byłoby określenie różnych poziomów odbioru dla poszczególnych kwartałów (profilowanie sezonowe).	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

IV. Zmiana wielkości pojedynczej transzy gazu dostępnej w ramach aukcji PUG

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Zmiana wielkości minimalnej transzy gazu	<ul style="list-style-type: none">• Powszechnie postulowano zmianę wielkości transzy w jakiej oferowany byłby gaz w aukcjach.• Preferowano transze o wielkości 1MW pomnożonej przez liczbę godzin w roku dostawy (dla kontraktu rocznego 8 760 MWh).• Wprowadzenie standaryzacji transzy jest niezbędne dla dokładności procesów: rozliczeń prowadzonych przez IRGiT i bilansowania gazu prowadzonego przez OGP Gaz – System.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

V. Zmiana koncepcji indeksacji cen

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Wycofanie koncepcji indeksowania cen; wprowadzenie stałej ceny obowiązującej przez całą długość trwania kontraktu (cena fixed).	<ul style="list-style-type: none">Sprzeciw wobec indeksowaniu cen argumentowany jest brakiem możliwości przewidzenia cen w momencie zawierania kontraktu na aukcji.Zgodnie z ustawą o giełdach towarowych, przedmiot transakcji na giełdzie towarowej powinien mieć określoną kwotą (nie formułą) cenę transakcyjną.W obecnym stanie prawnym zastosowanie mechanizmu indeksacji wymagałoby zastosowanie poza ceną transakcyjną (wynikającą z aukcji) ceny rozliczeniowej ustalaną dla każdego kwartału dostawy, rozliczaną z IRGIT na podstawie Porozumienia między PGNiG, TGE oraz IRGIT.	
2	Doprecyzowanie mechanizmu indeksacji cen oraz podanie do publicznej wiadomości (np. w Porozumieniu Regulacyjnym)	<ul style="list-style-type: none">W przypadku utrzymania koncepcji indeksacji cen, konieczne byłoby jasne opisanie mechanizmów (formuł) służących obliczaniu wskaźników indeksujących.	Rezygnacja z mechanizmu indeksacji

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

VI. Zmiana mechanizmu alokacji wolumenów w ramach aukcji

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Proponowany w PUG mechanizm alokacji (pay-as-bid) powinien zostać zastąpiony mechanizmem ceny krańcowej - marginal pricing.	<ul style="list-style-type: none">Mechanizm marginal pricing zakłada jedną cenę transakcyjną zawieraną w ramach aukcji dla wszystkich podmiotów objętych alokacją wolumenu.Ceną transakcyjną jest najniższa cena wyczerpująca dostępny w ramach danej aukcji wolumen.Zaletą mechanizmu jest przejrzystość cen zakupu gazu.	
2	Odejście od systemu aukcyjnego PUG i sprzedaż gazu w ramach handlu ciągłego.		
3	Zmiana mechanizmu składania ofert cenowych	<ul style="list-style-type: none">W aktualnej formie PUG przewiduje jednorazowe złożenie oferty cenowej w ramach każdej aukcji.Każda aukcja powinna trwać określony czas, a procedura składania ofert zakupu powinna dawać możliwość uczestnikom podnoszenia na bieżąco oferowanej ceny na bazie dostępnej informacji o aktualnie najwyższej zaoferowanej cenie.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

VII. Metoda alokacji niesprzedanego wolumenu

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Doprecyzowanie metody alokacji gazu niesprzedanego w ramach aukcji.		
2	Zaoferowanie gazu w kontraktach kwartalnych	<ul style="list-style-type: none">Wolumen gazu niesprzedany w ramach PUG mógłby być oferowany w kontraktach kwartalnych, czyli bardziej elastycznych i korzystniejszych dla potencjalnych nabywców.	
3	Przesunięcie całości niesprzedanego wolumenu na kolejne aukcje		
4	Organizacji kolejnych aukcji w ciągu roku aż do wyczerpania uwalnianego wolumenu	<ul style="list-style-type: none">Ostatnie aukcje w roku (4 i 5 aukcja) powinny być przeznaczone na alokację niesprzedanego wolumenu gazu.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

VIII. Ograniczenie wolumenu gazu dostępnego w ramach aukcji PUG dla jednego podmiotu

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Doprecyzowanie ograniczenia; utrzymanie obecnego limitu i rozszerzenie na spółki należące do jednej grupy	<ul style="list-style-type: none">• Ograniczenie powinno obejmować zarówno na poziomie podmiotu jak i całej grupy kapitałowej.• Potwierdzenie zawartego w koncepcji wolumenu granicznego w wysokości 25%.• Konieczne doprecyzowanie czy limit 25% ma być wyliczany w ramach każdej aukcji, na każdy rok, czy też w ramach całego Programu.	
2	Zmniejszenie wolumenu dostępnego dla jednego podmiotu/grupy	<ul style="list-style-type: none">• Dodatkowe ograniczenie może stanowić środek zapobiegawczy w kontekście ryzyk związanych z potencjalnym, spekulacyjnym wzrostem cen gazu lub niekontrolowanym wywozem gazu za granicę.• Ograniczenie powinno zostać obniżone np. do wysokości 10%.	
3	Podwyższenie limitu przypadającego dla jednego podmiotu/grupy		
4	Dopuszczenie odbiorców końcowych do aukcji PUG	<ul style="list-style-type: none">• Dopuszczenie dużych odbiorców końcowych do bezpośredniego udziału w aukcjach PUG, spowoduje istotne ograniczenie popytu rynkowego, co utrudni wejście na rynek nowych dostawców.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

IX. Koncepcja Porozumienia Regulacyjnego (PR):

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Opublikowanie treści Porozumienia ze stosownym wyprzedzeniem	<ul style="list-style-type: none">• Dokumentu PUG powinien zawierać dokładne brzmienie Porozumienia Regulacyjnego.	
2	Propozycja wykreślenia zapisów dotyczących PR z dokumentu PUG	<ul style="list-style-type: none">• W polskim prawie brak jest „instytucji porozumienia (umowy) zawieranej pomiędzy organem administracji publicznej a podmiotem prawnym”, na mocy którego organ dokonuje regulacji zasad prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę będącego stroną takiego porozumienia.• PUG należy oprzeć o przepisy rangi ustawowej lub na zasadzie jednostronnego zobowiązania PGNiG zawartego w regulaminie PUG.	
3	W trakcie ustalania treści PR powinno się uwzględnić brzmienie nowego Prawa Gazowego	<ul style="list-style-type: none">• Z uwagi na prawdopodobne wprowadzenie w najbliższym czasie nowych regulacji prawnych dotyczących rynku gazu w Polsce (Prawo gazowe), zawarcie PR obarczone jest dużym ryzykiem renegocjacji, ze względu na jego niezgodność z nowymi wymogami ustawowymi.	
4	Doprecyzowanie w jakiej sytuacji PGNiG będzie mógł odstąpić od PUG	<ul style="list-style-type: none">• Doprecyzowania wymaga koncepcja w zakresie dobrowolności realizacji Programu przez PGNiG – w jakich sytuacjach PGNiG będzie mógł odstąpić od Programu oraz co oznaczać będzie odstępianie od Programu?	
5	Brak możliwości odstąpienia od PUG przez PGNiG	<ul style="list-style-type: none">• Żadne przesłanki nie powinny stanowić uzasadnienia dla odstąpienia przez PGNiG od PUG, ponieważ byłoby to przyczyną destabilizacji rynku.• Przeszkody obiektywne mogą najwyżej spowodować opóźnienie Programu.	

3. Propozycje zmian w PUG

3.5. Propozycje zmian w PUG

X. Zakaz eksportu paliwa gazowego zakupionego w ramach PUG

Nr	Propozycja uczestników konsultacji	Uzasadnienie proponowanych zmian (stanowisko uczestników konsultacji)	Stanowisko PGNiG
1	Zniesienie ograniczenia eksportu gazu	<ul style="list-style-type: none">Zapis jest sprzeczny z przepisami UE – naruszenie swobody przepływu towarów w UE.Wszelkie instrumenty służące bilansowaniu i zapewnieniu bezpieczeństwa systemu powinny leżeć w gestii Gaz-System.Zapis niepotrzebny ze względu na istniejące ograniczenia mocy przesyłowej na punktach wejścia.	
2	Poparcie utrzymania ograniczenia	<ul style="list-style-type: none">Część podmiotów w swojej opinii uznała za zasadne utrzymanie ograniczenia wywozu zakupionego gazu ziemnego za granicę, jednocześnie wyraziła wątpliwość co do prawnych możliwości takiego działania.	

-
1. **Wprowadzenie**
 2. **Propozycja PUG opublikowana przez PGNiG w lutym 2012 r.**
 3. **Propozycje zmian w PUG w wyniku przeprowadzonych konsultacji**
 4. **Uwagi przekazane przez Komisję Europejską**

4. Uwagi do PUG przekazane przez Komisję Europejską

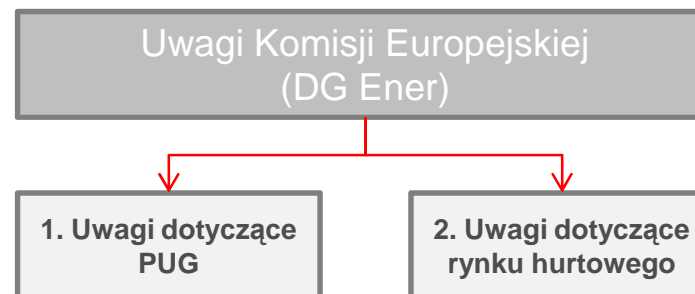
Komisja Europejska przekazała swoje spostrzeżenia odnośnie proponowanego kształtu PUG, a także szerszego procesu formowania hurtowego rynku gazu w Polsce.

Konsultacje z przedstawicielami Komisji Europejskiej:

- Z uwagi na **GŁÓWNY CEL PUG, JAKIM JEST UWOLNIENIE CEN GAZU ZIEMNEGO DLA ODBIORCÓW KOŃCOWYCH**, co w założeniu pozwoli na **oddalenie zarzutów Komisji Europejskiej (KE)**, równoległe prowadzone były **konsultacje z przedstawicielami KE** (Dyrektoriat Generalny dla Energii – DG ENER) na temat proponowanych zmian w polskim rynku gazowym.
- Komisja przekazała swoją opinię zarówno na temat projektu dokumentu Programu Uwalniania Gazu, jak i **sugestie odnośnie całego procesu kształtowania hurtowego rynku gazowego w Polsce**.
- Komisja zwróciła uwagę, iż **celem** zmian jest **utworzenie konkurencyjnego rynku gazu**, tj. rynku na którym **obecne będą nowe podmioty** z zamiarem długotrwałego funkcjonowania.
- Zdaniem Komisji PUG może być uzasadnionym **narzędziem wspierającym proces liberalizacji** rynku gazowego, o ile zapewni zniesienie barier wejścia, a tym samym ułatwia funkcjonowanie nowych podmiotów na tym rynku.

Uwagi przekazane przez KE podzielone zostały na:

1. Uwagi dotyczące Programu Uwalniania Gazu
2. Uwagi dotyczące procesu kształtowania hurtowego rynku gazowego w Polsce

4. Uwagi przekazane przez Komisję Europejską

4.1. Uwagi dotyczące PUG

Zdaniem Komisji PUG, w jego obecnym kształcie, może nie spełnić celów postawionych przez Prezesa URE, a więc może zostać uznany za działanie niewystarczające dla oddalenia zarzutów KE.

Uwagi KE do proponowanego kształtu PUG:

- W odniesieniu do Programu Uwalniania Gazu Komisja zwraca uwagę na **szereg trudności**, jakie wiążą się z realizacją Programu w obecnym kształcie związanych z potencjalnymi barierami wejścia dla nowych graczy na rynku gazowym.
- Główną sugestią Komisji do Programu jest **stworzenie warunków dla długotrwałego działania** dla nowych podmiotów zajmujących się handlem oraz obrotem gazem ziemnym i **nie będących odbiorcami końcowymi gazu**.
- Przekazane przez Komisję uwagi zostały zawarte w tabeli poniżej:

Uwagi w odniesieniu do PUG	Uzasadnienie uwagi
Wyłączenie z PUG końcowych konsumentów gazu oraz spółek zależnych PGNiG	<ul style="list-style-type: none">• Dopuszczenie podmiotów wykorzystujących gaz do produkcji energii elektrycznej może spowodować wycofanie się tych podmiotów z rynku detalicznego.
Zapewnienie „odpowiedniej” ceny wyjściowej aukcji	<ul style="list-style-type: none">• Wysokość ceny wyjściowej aukcji PUG powinna uwzględniać szczegółowe analizy jej wpływu na ceny dla odbiorców końcowych.
Zniesienie zapisów mogących prowadzić do zaniżania marży dla nowych uczestników rynku	<ul style="list-style-type: none">• Zapisy prowadzące do zaniżania marży dla nowych uczestników rynku zablokują proces kształtowania konkurencyjnego rynku gazowego.

4. Uwagi przekazane przez Komisję Europejską

4.2. Uwagi dotyczące rynku hurtowego

Zdaniem Komisji, konieczne jest zniesienie regulacji ustawowej obowiązku zatwierdzania taryf dla odbiorców instytucjonalnych i precyzyjne określenie daty zniesienia regulacji dla pozostałych odbiorców.

Sugestie KE do procesu kształtowania hurtowego rynku gazu ziemnego w Polsce:

Sugestie dotyczące liberalizacji rynku	Uzasadnienie sugestii
Zniesienia obowiązku zatwierdzania taryf	<ul style="list-style-type: none">Nowe Prawo gazowe musi znosić obowiązek zatwierdzania taryf na sprzedaż gazu ziemnego dla odbiorców instytucjonalnych (przemysłowych).Obecne rozwiązanie zawarte w wytycznych do Programu, w którym zniesienie regulacji cen uzależnia się od subiektywnej oceny rynku przez Prezesa URE, jest niewystarczające z uwagi na tworzoną niepewność co do zasad działania przedsiębiorstw na rynku gazowym w przyszłości.Dodatkowo Prawo gazowe musi zawierać dokładną datę określającą zniesienie cen regulowanych dla odbiorców domowych (z wyłączeniem odbiorców wrażliwych).
Zniesienie barier wejścia na rynek gazowy w Polsce	<ul style="list-style-type: none">W celu ukształtowania konkurencyjnego rynku gazu w Polsce konieczne jest przyciągnięcie na ten rynek nowych graczy, którzy będą działali na rynku w długoterminowej perspektywie (a nie tylko krótkookresowy obrót paliwem gazowym, np. z pochodzącym z PUG).
Przeniesienie odpowiednich zapisów „3 Pakietu” do prawa polskiego	<ul style="list-style-type: none">Prawo polskie jak najszybciej powinno zostać dostosowane do zapisów 3 pakietu energetycznego, w tym związanych z: ochroną konsumentów, zmianą sprzedawcy oraz uprawnieniami Regulatora.
Pozostałe elementy konieczne do wprowadzenia w celu liberalizacji rynku	<ul style="list-style-type: none">W celu zapewnienia rozwoju rynku gazowego konieczne jest zorganizowanie w pełni działającego:<ul style="list-style-type: none">Systemu opłat przesyłowych entry-exit,Punktu wirtualnego,Systemu bilansowania opartego na zasadach rynkowych.

PGNiG

Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA